

- उत्तरम्- 1. कीर्तिः 2. राजा 3. सज्जनाः
4. त्यजति 5. महात्मनाम्/महापुरुषाणाम्।

(4) अधोदत्तेषु वाक्येषु कर्तृपदं क्रियापदं च चिनुत- (कर्तापद और क्रियापद चुनिए-)

वाक्य	कर्ता	क्रिया
1. मधुमक्षिका मधु जनयति।	.....	.....
2. व्यसनं विद्याफलं नाशयति।	.....	.....
3. सज्जनाः सज्जनदुर्जनानां वचनानि समम् एव आकर्णयन्ति।	.....	.....
4. अर्थपरस्य धर्मः नश्यति।	.....	.....
5. महतां प्रकृतिः निजं भावं न त्यजति।	.....	.....

- उत्तरम्- 1. मधुमक्षिका - जनयति 2. व्यसनम् - नाशयति
3. सज्जनाः - आकर्णयन्ति 4. धर्मः - नश्यति
5. प्रकृतिः - त्यजति

(5) विपरीतार्थकानि पदानि मेलयत- (विपरीतार्थक पदों का परस्पर मेल कीजिए-)

कटुकम्	वैरम्
दोषाः	नाशयति
मैत्री	अपयशः
पेयाः	गुणाः
सुजति	मधुरम्
यशः	अपेयाः

- उत्तरम्- कटुकम् - मधुरम्; दोषाः - गुणाः; मैत्री - वैरम्;
पेयाः - अपेयाः; सुजति - नाशयति; यशः - अपयशः।

बहुविकल्पीयप्रश्नाः

(1) प्रत्येकविकल्पेभ्यः शुद्धम् उत्तरम् चित्वा लिखत- (दिए गए विकल्पों में से शुद्ध उत्तर चुनकर लिखिए-)

- महताम् प्रकृतिः सैव (..... + ...)
(स + एव; सा + ऐव; सा + एव)
- समुद्रमासाद्य भवन्त्यपेयाः (..... + ...)
(भवन्ति + पेयाः, भवन्ति + अपेयाः, भवन्त्य + पेयाः)
- लुब्धस्य नश्यति.....। (यशम्, यश, यशः)
- मधुमक्षिका पुष्पाणां रूस..... (पा + क्त्वा) (मधुरं मधु जनयति।)
(पात्वा, पिबित्वा, पीत्वा)
- राज्यं प्रमत्तसचिवस्य.....।
(कृपणस्य, पिशुनस्य, नराधिपस्य)

- उत्तरम्- 1. सा + एव 2. भवन्ति + अपेयाः 3. यशः
4. पीत्वा 5. नराधिपस्य।

प्रश्नः 2. उचितं विकल्पं चित्वा एकपदेन उत्तरत- (उचित विकल्प चुनकर एक पद में उत्तर दीजिए।)

- अर्थपरस्य कः नश्यति? (गुणः, धर्मः, अर्थः)
- कस्य सौख्यं नश्यति? (कृपणस्य, लुब्धस्य, पिशुनस्य)
- के निर्गुणं प्राप्य दोषाः भवन्ति? (सज्जनाः, दुर्जनाः, गुणाः)
- के मधुरसूक्तरसं सृजन्ति? (मधुमक्षिकाः, सन्तः, समुद्राः)
- नद्यः कम् आसाद्य अपेयाः भवन्ति? (निर्गुणम्, समुद्रम्, स्वभावम्)

- उत्तरम्- 1. धर्मः 2. कृपणस्य 3. गुणाः
4. सन्तः 5. समुद्रम्

प्रश्नः 3. उचितपदं चित्वा प्रश्ननिर्माणम् कुरुत।

- सन्तः मधुरसूक्तरसं सृजन्ति। (कः, किम्, के)
- लुब्धस्य यशः नश्यति। (कः, कस्य, कम्)
- गुणाः गुणज्ञेषु गुणाः भवन्ति। (कस्मिन्, कयोः, केषु)
- व्यसनेन विद्याफलम् नश्यति। (कः, किम्, केन)
- नद्यः सुस्वादुतोयाः प्रभवन्ति। (का, के, काः)

- उत्तरम्- 1. के 2. कस्य 3. केषु
4. किम् 5. काः

*****END*****